

عوامل در راه خیر بودن - 27 ادی / 1378

موعظ و اندرزهای امام سجاد (علیه السلام)

ابن آدم! إتك لاتزال بخیر ما كان لك واعظ من نفسك وما كانت المحاسبة من همك وما كان الخوف لك شعرا¹ والحدرك دثارا¹.

(تحف العقول صفحه 280)

گرچه انسان از موعظه دیگران بی‌نیاز نیست، لکن موعظه‌ای که از درون انسان برمی‌خیزد بهترین موعظه است، چون هرکسی به صفات و عیوب خود از همه آگاه‌تر است. باید همت انسان این باشد که خود را محاسبه کند. اگر دیگران ما را محاسبه نکنند، دلیل نمی‌شود که ما خود را محاسبه نکنیم. محاسبه، از لغزش‌های آینده انسان جلوگیری می‌کند. مراد از خوف، خوف از خدا و عذاب او و کردار بد انسان است نه ترس از مردم و قدرتهای پوشالی. حذر، به معنای احتیاط است لکن نه به این معنا که انسان دست از فعالیت بکشد بلکه باید در میدانهای مختلف وارد شده اما همواره احتیاط و پرهیز را رعایت کند که معنای تقوا هم همین است.